

**VARGA LAURA**

Kémia – Történelem és állampolgári ismeretek tanára  
 Osztatlan, 11. félév  
 Debreceni Egyetem  
 Bölcsészettudományi Kar

**Témavezető:**

Dr. Tóth Orsolya  
 egyetemi docens, DE BTK

## **A VÉGIDŐK KÉPZETE ÉS ANNAK KÖZÉPKORI ELŐKÉPEI ANDREAS PANNONICUS LIBELLUS DE VIRTUTIBUS MATTHIAE CORVINO DEDICATUS CÍMŰ MŰVÉBEN**

**Kulcsszavak:** Antikrisztus; Adso Dervensis; Andreas Pannoniuss; középkori eszkatológia; Biblia

A dolgozat tárgya Andreas Pannoniuss Libellus de virtutibus Matthiae Corvino dedicatus és Adso Dervensis De ortu et tempore Antichristi című művének intertextuális elemzése. Feltevésem szerint az összehasonlítás rávilágít arra, hogy Andreas Pannoniuss ismerhette Adso művét, és átvehetett bizonyos elemeket a végső idők és az Antikrisztus leírását tartalmazó fejezetek megírásához. A két mű összehasonlító elemzésével az eddigiekben még senki nem foglalkozott, ezért eredményei tanulságosak lehetnek a további kutatások szempontjából.

A vizsgálat különös figyelmet fordít a két szöveg szerkezeti és tartalmi hasonlóságaira, különbségeire, illetve azok forrásaira. Emellett bemutatja az Antikrisztus-legenda fejlődését a 10. és 15. századi hagyományok alapján. Az elemzésből kiderül, hogy a bibliai alapokon túl, megjelennek olyan szerkezeti és tartalmi hasonlóságok, amelyek alátámasztják, hogy Andreas Pannoniuss közvetett formában ismerhette Adso munkáját. A legfontosabb különbség a két szöveg között, az egyes események részletessége. Amíg Adso leginkább az információközlésre koncentrál, addig Andreas Pannoniuss részletesen mutatja be apokaliptikus víziójának eseményeit.

Jelen kutatás egy átfogóbb kutatás első fázisát képezi, így a további kutatási lehetőségek sokrétűek lehetnek. Későbbi korok forrásainak bevonásával szélesíthető az Antikrisztus-legenda fejlődése. Lehetőség van más középkori művek vizsgálatára, amelyek Adso forrásai lehettek, illetve a korabeli huszita irodalommal való összevetés is érdekes eredményekre vezethet.